

STANOVINY

Květen 2024 číslo 5

@STANcz

@starostove

www.stan.cz

POMÁHÁME LIDEM V EXEKUCÍCH

Sněmovna schválila ve třetím čtení novelu insolvenčního zákona, jednu z hlavních programových priorit hnutí Starostů a nezávislých. Hlavním cílem této novely je zjednodušit a zkrátit dobu oddlužení lidí, kteří jsou postiženi exekucemi. Zákon bude také dlužníky motivovat k aktivnějšímu řešení jejich situace, aniž by jim dával najevo, že dluhy se nemusí platit.

„Naše hnutí už několik let upozorňuje, že exekuce jsou velkým strukturálním problémem a mají rozsáhlé ekonomické a sociální dopady na celou naši společnost. Přes 400 tisíc lidí je nyní uvězněno v dluhových pastech, což se promítá i v jejich přístupu k práci, která je v drtivé většině prováděna načerno. Každých 10 tisíc lidí, kteří se vrátí na standardní trh práce, přinese do státního rozpočtu až 2,3 miliardy ročně. Současná situace má tedy negativní dopad nejen na postižené jednotlivce, ale i na jejich rodiny a na ekonomiku státu jako celku. Dát těmto lidem druhou šanci má smysl, jelikož drtivá většina z nich se do exekucí nikdy znovu nepropadne,” popsal důležitost zákona předseda poslaneckého klubu Josef Cogan.

TAKÉ ČTĚTE:

**KOMENTÁŘ DAVIDA SMOLJAKA
K EVROPSKÉ UNII**

str. 16

PŘIJĎTE K VOLBÁM 7. A 8. ČERVNA, ABY SE V EVROPĚ ŘEŠILY VAŠE STAROSTI

Blíží se volby do Evropského parlamentu, které proběhnou 7. a 8. června. Tyto volby jsou nejen příležitostí ovlivnit budoucnost Evropské unie, ale také příležitostí pro občany České republiky, aby naše hlasy byly slyšet. A v neposlední řadě příležitostí pro nás, hnutí Starostové a nezávislí, abychom přesvědčivým výsledkem posílili své postavení nejen na evropské, ale i na domácí politické mapě.

Starostové a osobnosti pro Evropu s číslem 21 a s Danuší Nerudovou a Janem Farským v čele přináší vizi silné, jednotné a spolupracující Evropy, kde se řeší i vaše starosti. „Jsem ráda, že máme kandidátku, která má za cíl pracovat na úspěchu ČR, nikoliv bořit Evropu. Je čas poslat do Bruselu politiky, kteří budou tvrdě pracovat na úspěchu naší země. Chceme aktivně

hájit zájmy lidí a řešit jejich problémy. Každý občan musí poznat výhody našeho členství v Evropské unii. Těší mě, že náš program podporuje rovné šance pro každého. Ať už jste mladí nebo starší, váš hlas bude slyšet,” řekla Danuše Nerudová. „Připravili jsme program, který posune naši zemi a Unii dopředu. Chceme se věnovat regionům a jejich rozvoji a stírat tak rozdíly mezi nimi. Usilovat o zajištění potravinové, energetické nebo lékové soběstačnosti. Podporovat přechod od fosilní paliv - udržitelnost a ochrana klimatu je pro nás zásadní. Mojí osobní ambicí je posílit spolupráci v oblasti obrany v rámci NATO, ale prohloubit spolupráci i mezi členskými státy Unie,” doplnil Jan Farský.

SPIRÁLA NÁSILÍ ZAČÍNÁ SLOVEM. TAK SLOVA VAŽME

Vít Rakušan

Slovenský premiér Fico ještě ani nebyl mimo ohrožení života, a už se – nejen na Slovensku, ale i u nás – rozběhla zuřivá diskuse, kdo za agrese a nesnášenlivost ve společnosti, která vyústila v tenhle odsouzeníhodný čin. A diskuse to byla bohužel často agresivní a nesnášenlivá.

(Pokračování na str. 2)

SPIRÁLA NÁSILÍ ZAČÍNÁ SLOVEM. TAK SLOVA VAŽME

– Vít Rakušan

A tak se točíme v kruhu. Nebo možná ve spirále, která začíná netolerancí, nadávkami a nálepkami na sociálních sítích. Přitom to, co na Slovensku fatálně selhalo, nebyla ochranka (i když i to jsme s „mýma klukama“ z ochranné služby rozebírali, samozřejmě). Selhala především společenská debata, společenská atmosféra. A dopustili jsme to my, politici. A nejen my. Všichni, kdo se v dnešní době širokého přístupu ke komunikačním platformám na utváření a podobě veřejné debaty podílejí. Všichni, kdo jsme si občas neodpustili nějakou tu náleпку, výpad „ad personam“ a jiný argumentační faul. Sebe nevyjímám, a i to je nutný předpoklad pro jakékoliv zlepšení. Neomlouvá nás to, že hra je tvrdá, hřiště velmi nepřehledné a protihráči nerespektují žádná pravidla.

Co s tím? Společnost má nástroje, jak se podobným věcem bránit. Bohužel jen část z nich je v rukou „institucí“. Policie musí důsledně stíhat porušení zákonů, dělá to a ve zvýšené míře o tom informuje, aby skutečně všem došlo, že výzvy k násilí, nebezpečné vyhrožování a podobné věci nejsou v online prostoru méně „trestné“ než v reálném světě. Obrovskou škodu na úrovni veřejné debaty ale páchají i věci, které nejsou trestné. Které jsou „jen“ netolerantní, sprosté, někdy nechutné. Ale ne postižitelné podle práva.

Proto dál sílí tlak na platformy, jako jsou sociální sítě, aby samy dohlížely nad legálností a etikou obsahu, který je jejich prostřednictvím šířeny. Ne, není to cenzura, jak rádi tvrdí někteří (shodou okolností často ti samí, kteří s dodržováním základních pravidel slušnosti a respektu mají problém). Je to snaha najít společenský konsensus nad tím, co je ve veřejné debatě přijatelné.

A společenský konsensus se utváří i tím, co jsme připraveni tolerovat my sami. A jak se my sami ve veřejném prostoru chováme a projevujeme. Takže ano – je to mravenčí práce, ale není marná a máme ji do značné míry ve vlastních rukou. Byl bych rád, kdybychom my, kdo na sobě máme pomyslný „dres“ Starostů a nezávislých, šli ve fair play příkladem.

VÍT RAKUŠAN,
ministr vnitra, předseda hnutí Starostové

KORESPONDENČNÍ VOLBA PROŠLA DO TŘETÍHO ČTENÍ!

Plníme sliby, které jsme vám dali. Druhým čtením prošel Sněmovnou návrh na zavedení korespondenční volby. Doplní jej pozměňovací návrhy, které vyšly z jednání s opozicí. Ty například rozšíří distribuci hlasů mezi kraji nebo zjednoduší občanům administrativu s ní spojenou.

„Volební právo patří mezi základní občanská práva. Cílem je pro naše spoluobčany, tak jak jsme se k tomu zavázali v programovém prohlášení vlády, usnadnit jeho výkon. Jednali jsme o této normě také opakovaně i s opozicí a jsme připraveni podpořit i jejich návrhy, například rozložení hlasů ze zahraničí do 4 největších volebních krajů tak, aby neúměrně neovlivňovaly výsledky v konkrétním kraji. Z podstaty zákona ale neustoupíme,“ poznamenal předseda poslaneckého klubu Starostů Josef Cogan.

Korespondenční volba má být zavedena pro volby do Poslanecké sněmovny, při volbách prezidenta republiky a ve volbách do Evropského parlamentu. Prvně by se tak korespondenčně mohlo volit už v roce 2025.

NAJÍT ROVNOVÁHU PŘI TVORBĚ ROZPOČTU JE VÝZVA

– Martin Dvořák

Sestavování státního rozpočtu je každoroční výzvou, která výrazně ovlivňuje vývoj naší země v následujících měsících a letech. Každý rok se ocitáme před klíčovým rozhodnutím: zvolit cestu fiskální odpovědnosti, nebo podpořit ekonomický rozvoj prostřednictvím vyšší míry investic a udržení kvality i dostupnosti veřejných služeb?

Vlády, včetně té naší, si pravidelně kladou otázku: „Jak spravovat veřejné finance bez zbytečného zadlužení a zároveň podpořit ekonomický růst?“ Každé takové rozhodnutí má dalekosáhlé důsledky a je nezbytné zvážit všechny faktory, které ovlivňují naši ekonomiku. A ne vždy je výsledek jednoznačný.

V poslední době rezonují veřejným prostorem témata rozpočtové odpovědnosti, konsolidaci veřejných financí a nízkého státního dluhu. Není divu – opakované schodky státního rozpočtu a rostoucí státní dluh přinášejí obrovské náklady na splácení úroků, a navíc představují zátěž pro další generace, které budou muset platit vyšší daně a dostanou nižší důchody. Nízký státní dluh poskytuje stabilitu a zvyšuje důvěru investorů i ratingových agentur, což vytváří příznivé podmínky pro soukromé investice v zemi. Stabilní prostředí je výhodné i pro samotný stát, zejména v době ekonomických krizí. Budoucí generace, které nebudou přetíženy splácením našich dluhů, budou moci investovat do dlouhodobého ekonomického rozvoje. To je něco, co musí brát vlády v úvahu, zejména když čelíme rekordnímu tempu zadlužování. Nesmíme také podceňovat problém tzv. fiskální iluze, kdy se při tvorbě ročního rozpočtu často podceňují střednědobé a dlouhodobé závazky. V době, kdy čelíme výzvám jako stárnutí populace nebo klimatická krize, je nezbytné brát v úvahu budoucí finanční nároky, ať už jde o důchodový a zdravotnický systém nebo jiné klíčové sektory.

Debate o rozpočtové odpovědnosti by neměla přehlížet argumenty podporující ekonomický rozvoj, a zvláště ne v období, kdy naše ekonomika zpomaluje. Investice do inovací, technologií, vzdělávání a infrastruktury mohou pomoci oživit českou ekonomiku a dlouhodobě posílit její konkurenceschopnost. Vhodně cílené výdaje na vzdělání a výzkum mohou vytvářet kvalifikovanější pracovní sílu, nové technologie a podpořit tak produktivitu a inovační kapacitu země. Takové investice mohou být klíčem k opětovnému nastartování ekonomiky a přinést dlouhodobé výhody ve formě vyšších daňových příjmů a lepšího podnikatelského

MARTIN DVOŘÁK,
ministr pro evropské záležitosti

prostředí. To může výrazně přispět k celkové fiskální stabilitě a udržitelnosti státních financí. Rozpočtová rozhodnutí by tedy měla zohledňovat potřebu rozpočtové disciplíny, ale také důležitost těchto investic pro nezbytnou podporu hospodářského růstu. Nalézt správnou rovnováhu mezi rozpočtovou odpovědností a investicemi do budoucnosti je vždy velkou výzvou. Vlády musí zohlednit specifika své země a přizpůsobit fiskální politiku aktuálním ekonomickým podmínkám a dlouhodobým cílům. Obávám se, že se nyní často dostáváme do situace, kdy šetříme za každou cenu, a nezbývá nám peníze na investice, které by se nám v budoucnu mnohonásobně vrátily. To je poněkud krátkozraké. Jsou prostě oblasti, na kterých bychom podle mě opravdu šetřit neměli. I letos nás čeká nelehký úkol plánování rozpočtu na příští rok. Nebude to jistě jednoduché. Pokud se ale podaří nalézt vhodnou rovnováhu, přinese to své ovoce.

**INVESTICE DO INOVACÍ, TECHNOLOGIÍ,
VZDĚLÁVÁNÍ A INFRASTRUKTURY
MOHOU POMOCI OŽIVIT ČESKOU
EKONOMIKU A DLOUHODOBĚ POSÍLIT JEJÍ
KONKURENCESCHOPNOST.**

DĚLÁME POLITIKU VÍCE TRANSPARENTNÍ

– Karel Dvořák

Na Ministerstvu spravedlnosti jsme připravili návrh zákona o regulaci lobbování, kterým chceme přispět k větší politické transparentnosti. Po registru smluv a ochraně oznamovatelů jde o další významný protikorupční návrh, na kterém naše hnutí spolupracovalo.

Přijmout zákon o regulaci lobbování nám ukládají podmínky pro čerpání peněz z Národního plánu obnovy. Zavázali jsme se, že přijmeme alespoň nějaká pravidla, která zpřehlední činnost lobbování, které je v Česku dosud v právním vakuu, přestože třeba v Evropském parlamentu a mnoha zemích EU je lobbování upraveno již dlouho a leckdy poměrně přísně. Lobbying je u nás bohužel historicky spojen zejména s politickými kmotry, ačkoliv jde o legitimní formu činnosti, jejímž cílem je obecně ovlivnění určitého výsledku. I proto je důležité přijmout takovou právní úpravu, která u nás dá této aktivitě jasná pravidla.

Při přípravě návrhu probíhaly největší boje zejména o to, kdo bude lobbistou a lobbovaným. Zákon totiž těmto subjektům ukládá určité povinnosti, které jsou nezbytné pro to, aby bylo jasné, kdo se koho a jak a proč snažil ovlivnit například při jednání o návrhu zákona. Tato snaha pak bude zaznamenána v lobbistickém registru a taktéž v lobbistické stopě, která bude například ke každému zákonu připojena.

Za Starosty jsme od počátku chtěli, aby byl do návrhu mezi lobbované zahrnut i prezident se svými poradci, asistenti poslanců a senátorů a státní firmy. S prezidentem a asistenty jsme uspěli. To je velice důležité, protože víme z éry Miloše Zemana, jací lidé se kolem prezidenta mohou pohybovat. Stejně tak víme, že někteří asistenti poslanců či senátorů jsou ve skutečnosti lobbisty, kteří prosazují zájmy někoho jiného. I proto bylo rozumné je do návrhu zahrnout a jsem velice rád, že se nám to podařilo. Ukazuje to, že když máme racionální argumenty a v našem úsilí vytrváme, nese to ovoce. Teď je důležité dokázat sdělit veřejnosti, že jsme na návrhu opravdu hodně odpracovali a že jsme na rozdíl od jiných skutečné protikorupční hnutí. Věřím, že společnými silami to dokážeme.

KAREL DVOŘÁK,

náměstek ministra spravedlnosti

ROZHOVOR: JAK SE ŽIJE ROMŮM V ČESKÉ REPUBLICE? – Jarmila Levko se ptá Lucie Fukové

Při příležitosti oslav Mezinárodního dne Romů se v Poslanecké sněmovně uskutečnil seminář nazvaný „Romové v demokracii“. Měla jsem tu čest zúčastnit se diskusního panelu a vzhledem k tomu, že diskuse byla velmi podnětná, rozhodla jsem se v tomto tématu pokračovat a připravit pro vás rozhovor s vládní zmocněnkyní pro záležitosti romské menšiny, Lucií Fukovou.

Dají se ve stručnosti shrnout nejčastější problémy, na které Romové a Romky u nás narážejí?

Tyto problémy by se vesměs daly shrnout pojmem „anticikanismus“ – tedy protiromské postoje. To je každodenní součást života téměř všech Romů v Česku. Bez ohledu na to, jestli žijí ve vyloučené lokalitě, nebo v luxusních bytech. Problém začíná už v dětství, kdy jsou romské děti často zařazovány do segregovaných škol či tříd se sníženými vzdělávacími nároky. Nedostatečné vzdělání pak Romy provází celý život a je překážkou i k hledání zaměstnání. Český stát pak s každým člověkem, který nedokončí střední školu, přichází cca o 3 miliony korun. Barva pleti nebo i romsky znějící jméno snižuje šanci získat kvalitní bydlení. Z toho pak profitují obchodníci s chudobou. Další projevy protiromských postojů jsou méně nápadné – třeba větší dohled, když Romové nakupují v obchodě, jezdí autobusem atd. Vypadá to jako drobnost, ale když vás tyto pátravé pohledy provází celý

život, je to frustrující. Mým tématem je kromě rozšiřování povědomí o anticikanismu a boji proti němu především komunitní práce, komunitní organizování, podpora talentovaných Romů a vzdělávání.

Řeší i nějaké specifické problémy ve vztahu nebo v kontaktu se státní správou a samosprávou?

Zde musím znovu zmínit předsudky a bariéru vzdělání. Je třeba podpořit Romy, aby věděli, kam se v případě nutnosti obrátit a jaká mají práva i povinnosti. Pro emancipaci Romů je zásadní jejich participace na všech úrovních. Začínám tím, že podporuji vznik neformálních skupin, jako jsou komunitní akční skupiny, romské městské rady apod., aby se už o Romech nerozhodovalo „o nich bez nich“.

Co se podle vás v posledních letech povedlo zlepšit?

Povedlo se ustavit funkci vládní zmocněnkyně pro záležitosti romské menšiny, podařilo se mi pomocí mých krajských ambasadorů začít zapojovat Romy do spolupráce s obcemi a městy, s ministerstvem školství spolupracuji na snaze o postupnou desegregaci našich škol a našlápnuto ke změně je i v jiných oblastech. Díky široké politické podpoře byla přijata neprávnická definice anticikanismu a to Vládou ČR a Senátem ČR. Mám radost, že i na vládní úrovni se ukázalo, jak jsou témata romské menšiny důležité pro celou společnost. Velkým úspěchem je otevření důstojného památníku obětí romského holocaustu v Letech u Písku.

Co vás naopak nejvíce naštvalo?

Neustále mě šťve nepochopení, předsudky a šíření neověřených informací.

LUCIE FUKOVÁ,
vládní zmocněnkyně
pro záležitosti romské menšiny

Co byste veřejným činitelům ve vztahu k romské komunitě vzkázala nebo přímo doporučila?

Důležité je nehlédět na svět jen svýma očima, ale představit si i perspektivu jiných lidí, kteří mají jiné životní podmínky a musí čelit jiným překážkám. Neházet všechny členy menšin do jednoho pytle, naslouchat a podporovat. Oblast romské integrace je apolitickým tématem, které se dotýká celé naší společnosti. Je zodpovědné a přínosné pro politiky pracovat s romskou menšinou systematicky a podporovat zapojování Romů například vytvářením dialogu a podporou komunitní práce. Komunitní práce a komunitní organizování může nastavit trvalé životní změny nejen v romské komunitě, ale také ovlivňovat sousedské vztahy s majoritou a předcházet konfliktním situacím a nenávisťným projevům. Z dlouhodobého hlediska je pro vedení obcí přínosné mít komunikační partnery i z řad Romů a zapojovat je také do plánování rozvoje obce.

JARMILA LEVKO,
poslankyně

TŘI POHLEDY: CO PRO VÁS ZNAMENÁ GREEN DEAL?

David Šeda

Energetik

Green Deal – příležitost nebo hrozba?

Zelená dohoda je ambiciózní plán, který má proměnit Evropu v klimaticky neutrální. Z pohledu energetiky a udržitelnosti přináší významné změny. Je škoda, že ji část veřejnosti vnímá pouze jako omezování spalovacích motorů, přitom její skutečný dopad je mnohem širší. Zahrnuje přechod na čisté zdroje energie, zvýšení energetické účinnosti nebo podporu cirkulární ekonomiky, což si vyžádá zásadní inovace a úpravy v průmyslu. Míří také k energetické nezávislosti a snižování emisí skleníkových plynů. Stranou nezůstanou ani oblasti zemědělství a stavebnictví. Jistě bude představovat výzvu pro ekonomiku závislou na průmyslu, jako je ta naše, obsahuje ale i kontrolní mechanismy umožňující dodatečnou kalibraci cílů. Počítá i s dodatečnými formami podpory pro dotčené regiony, jmenovitě například s Fondem spravedlivé transformace. Díky němu se bude moci trh práce připravit na nové obory, které díky dohodě vzniknou. Zjednodušeně si lze Zelenou dohodu představit jako plán, Evropu přenastaví na ekologičtější zdroje energie a udržitelné postupy. Jsou s ním spojené zvýšené náklady, dlouhodobě však přinese lepší životní prostředí a nové ekonomické příležitosti.

Eva Volfová

Odborná konzultantka

Green Deal pro nás není strašák

První zásadní výhodou Zelené dohody (neboli Green Dealu) je ochrana naší planety. Změna klimatu způsobuje extrémní projevy počasí, ztrátu biodiverzity a ohrožení životního prostředí. Zelená dohoda přináší plán, jak tyto problémy řešit, a podporuje investice do čistých energetických zdrojů, snižování emisí uhlíku a udržitelné zemědělství. Zelená dohoda vytvoří nová pracovní místa a stimuluje ekonomiku. Investice do obnovitelných zdrojů, energetické účinnosti budov či ekologických dopravních systémů podpoří inovace. Nemáme náhradní planetu. Zelená dohoda není strašák ale příležitost, jak zvládnout klimatickou krizi. Nesmí nám ujet vlak, tak pojďme i v Česku řešit problémy a nevymlouvat se. Zelená dohoda bere v úvahu sociální spravedlnost. Přechod domácností na bezemisní technologie je podporován finančními nástroji, myslí se na transformaci regionů postižených těžbou uhlí. Takže pokud bych to měla shrnout. Je to velký plán, který má pomoci naší planetě a zároveň nám otevřít dveře k novým pracovním příležitostem a ekonomickému růstu. Přináší naději na lepší a udržitelnější budoucnost. Každý chce žít v krajině příjemné pro život.

Adam Holub

Zástupce environmentální nadace

Výzva pro všechny – naše příležitost

Zelená dohoda, to je evropská politika ochrany životního prostředí a přesunu k hospodaření, které nemá negativní vliv na klima. Takto jednoduché to je. Neporozumění tomu, co ta zkratka znamená, je podle mého názoru to, co napomáhá vyvolávat kolem ní záporné pocity. Přitom většina občanů naší země si uvědomuje, že je důležité chránit přírodu a pociťuje na vlastní kůži dopady klimatických změn. To jsou suché a neúrodné roky. To jsou častější výskyty extrémního počasí. Tato politika ochrany životního prostředí a přesunu k hospodaření, které nezatěžuje klima této planety, je pro společnost tak vynalézavou a šikovnou, jakou je ta česká, obrovskou příležitostí. A to nemluví jen o mnohých desítkách tisíc pracovních míst, která bude tento přechod znamenat v různých oborech, například stavebnictví! Čelíme té výzvě společně v celé Evropě, na celém světě. A z mnoha ohledů rýsuje nové startovací čáry pro oblasti našeho průmyslu a podnikání. Není jednoduché dohánět západní země, které nebyly poznamenány 40 lety bolševické totality. Ale právě klimaticky neutrální transformace je moment, kdy v mnoha ohledech začínáme všichni od podobného základu.

Starostové v Evropě

Milí členové a podporovatelé Starostů, evropské volby jsou za rohem. Proto nám dovolu trochu osobnější tón.

Máme za sebou mnoho měsíců kampaně. A nebudeme vám lhát, že to bylo snadné období. Energii nám dodává důvěra v to, že se za naše společné hodnoty vyplatí prát až do konce. A také to, že se navzájem nenecháme ve štýchu.

Když jsme se poprvé potkali a začali se v létě loňského roku bavit o možné spolupráci v evropských volbách, bylo nám hned jasné, že na spoustu věcí máme společný názor. Oba jsme realisté, kteří nerezignovali na ideály. Vážíme si pracovitých lidí, kteří s ostatními jednají férově a na rovinu. Nebojíme se říkat nepříjemné věci jen proto, že bychom mohli někoho naštvát. Důvěřujeme vědě, faktům a vzdělání. Vážíme si kritického myšlení. A hlavně si důvěřujeme navzájem.

Ve dvou bychom to ale opravdu neutáhli. A proto jsme hrdí na celou naši kandidátku, kterou se nám podařilo do voleb složit. Je totiž plná kompetentních, pracovitých lidí, kteří mají nápady, chtějí inovovat a v Evropě se opravdu neztratí. Podporujeme se navzájem a cítíme ze všech obrovskou sílu a chuť něco společně dokázat.

Dvacet osm už je sice o něco více lidí než dva, ale ten skutečný tým je mnohem větší. Vy o tom něco víte. A za to patří dík každému jednomu z vás, kteří se do kampaně zapojujete. Poskytl jste nám v posledních měsících úžasné zázemí a každý den na výjezdech nás nabíjíte velkou energií. Volby jsou týmovým sportem a bez vás bychom to nezvládli. A naopak s vámi dokážeme dosáhnout skvělého výsledku a můžeme všem ukázat, že evropská politika se dá dělat konstruktivně, racionálně a přitom hodnotově ukotveně.

Chceme, aby byl v Bruselu slyšet jasný, silný proevropský český hlas. Abychom v Evropě jako Starostové tvořili, ne bořili, jak v kampani rádi říkáme. Potřebujeme spojenou Evropu, která bude schopna odolávat bezpečnostním i ekonomickým hrozbám. Tyto evropské volby jsou totiž opravdu důležité. Často se to říká spíš jako klišé, ale vzhledem k tomu, jakým výzvám Evropa čelí, jde zcela jistě o ty nejdůležitější volby v moderní evropské historii.

Ostatně, vidíme to i na číslech a na tom, jak všechny velké strany berou tyto volby vážně, skoro jako by to byly volby domácí, sněmovní. Není to náhoda.

V dalších pěti letech se totiž může v Bruselu a Štrasburku úplně otočit kormidlem. Duch spolupráce, který Evropu po druhé světové válce a pak po pádu železné opony spojoval, se může vytrátit velmi rychle. A rozdělená a nespolupracující Evropa je snem totalitních režimů po celém světě, pro které je idea individuální svobody, spolupráce a mezinárodního řádu založeném na pravidlech nebezpečná.

Rusko a Čína se budou, stejně jako všichni totalitáři v samotné Unii, pozorně dívat na to, jak tyto volby dopadnou. Nedovolme jim, aby Evropu dostali do rukou. Nedovolme populistům a extrémistům hodit desetiletý mírového rozvoje a spolupráce na našem kontinentu do koše.

Pojďme přetavit pozitivní energii, kterou v kampani máme, ve skvělý výsledek. Pojďme napnout společné síly k tomu, abychom v ulicích v posledních dnech před kampaní byli pořádně vidět. A pojďme všem ukázat, že v Evropě je lepší tvořit, než bořit :)

S vámi to zvládneme,

vaši

Danuše Nerudová a Jan Farský

HRANICE ZMIZELY, ALE NĚKTERÉ BARIÉRY ZŮSTÁVAJÍ

Ze svého mikulovského pokojíčku má naše dcera výhled na česko-rakouskou hranici. Dříve tudy vedla železná opona, neprostupná hranice, která rozdělila poválečnou Evropu a životy v ní na svobodné a ty podřízené totalitním režimům. Hranice zůstala pro mou generaci do značné míry definiční znak. Hranice států, hranice vědních oborů, hranice tradic, jazykové bariéry. Překračování hranic bylo disruptivní, znervózňovalo, rušilo „pořádky“. Na své dceři a její generaci vidím, jak daleko svobodnější život žijí, když jsou pro ně hranice spíše virtuálním pojmem.

Stejně jako můj muž, celá řada obyvatel Mikulova je dnes zaměstnaná v Rakousku. Vídeň nabízí zajímavý pracovní trh, několik lékařů dojíždí do nedaleké nemocnice v Mistelbachu, lidé si v Rakousku přivydělávají v době sezonních prací, oblíbené jsou i pečovatelské pozice. Pokud chceme o víkend na výlet za kulturou, rozhodujeme se mezi nabídkou Vídně a Brna. Sousední část Rakouska, takzvané „Niederösterreich“ (Dolní Rakousko), patří k těm chudším částem země. Kvůli výhodnějším cenám pozemků i nemovitostí se tam v posledních deseti letech přestěhovaly desítky českých rodin. Některé z nich stále vozí své děti do naší mikulovské ZUŠky a udržují tak živé vazby s naším městem.

Přestože je dnes hranice mezi Českem a Rakouskem plně propustná, řada bariér zůstává. Naše děti se ve školách neučí němčinu o nic více než třeba na severu Moravy, neexistuje žádné přímé dopravní spojení mezi Mikulovem a Drasenhofenem (6 km) ani Vídní. Přestože se jedná o jeden z hlavních tahů obchodně propojující jih Evropy se severem, není na české straně dobudovaná dálnice, nemáme stejnou měnu, na obou stranách hranice si musíme kupovat jinou dálniční známku atd. Skrze lidské životy se oba regiony propojily již dávno. Nyní je na nás, abychom je propojili infrastrukturně, tak aby se na obou stranách lidem lépe žilo. Snad jednou bude výhled z dětského pokojíčku na česko-rakouskou hranici bez pohledu na nekonečný proud kamionů v obou směrech.

PETRA KORLAAR

NENECHAT VENKOV NA HOLIČKÁCH. ROZVOJ REGIONŮ MUSÍ ZŮSTAT PRIORITOU EU

RADIM SRŠEŇ

Už dlouho mi neudělaly nějaké podpisy takovou radost, jako ty, které teď v květnu připojilo 11 zástupců zemí V4, Balkánu a Pobaltí pod deklaraci, již jsem za MMR pomáhal dojednat. Hlavním tématem deklarace je kohezní politika – princip, kdy vyspělejší regiony v EU přispívají těm méně rozvinutým, aby jim pomohly rozdíly rychleji dohnat. Bez nadsázky je to lepidlo Evropské unie, které ji drží pohromadě.

V Evropské unii nás v nadcházejícím období čekají ohledně pokračování a podoby kohezní politiky náročné debaty. Květnová deklarace jasně podtrhuje nutnost zachování koheze i po roce 2027 a jasně ukazuje, jako podporu v našich zemích má. Získám-li v evropských volbách důvěru, můžete se spolehnout, že kohezní politika bude mít v Evropském parlamentu o jednoho hlasitého zastávce navíc. V Bruselu se opřu o své bohaté zkušenosti z vyjednávání Evropského výboru regionů či ze zastupování ČR na kohezní Radě ministrů.

Regionální rozvoj a zvyšování jeho efektivity jsou mojí absolutní prioritou. Chci se zasadit o to, aby vynakládané prostředky pomáhaly smysluplně tam, kde je to skutečně třeba, zejména méně rozvinutým regionům. Klíčem je posílení role obcí a měst. Musíme je zapojit více do procesu tvorby těchto programů a nástrojů. Sami nejlépe vědí, co potřebují.

Nejsou to dotace na golfová hřiště nebo „rozhledny v údolích“, ale podpora moderních technologií, spolehlivé dopravy, kvalitních služeb nebo dostupného zdravotnictví. To vše patří na venkov a jeho rozvoj musí jít ruku v ruce s rozvojem měst a krajů. Máme v tom obrovské rezervy a v posledních letech jsme si zadělali na velké problémy. Lidé na venkově potřebují pocítit, že na ně EU nezapomněla. Jinak vyklidíme prostor různým populistickým a extremistickým proudům.

Někdo by chtěl obce slučovat, ne-li rušit, já naopak ve zkušenostech a znalostech starostů vidím cestu, jak zacílit regionální rozvoj tím správným směrem. A prospět tak celé Evropě, jejímž základem jsou právě prosperující regiony.

JSEM HORALKA Z KRKONOŠ I EVROPANKA

O problematiku Evropské unie se zajímám už od studií právnické fakulty v Brně. Vždycky mě bavil svět, cestování a jazyky, takže už jako studentka jsem se živila angličtinou. Následovaly překlady evropských právních předpisů, s nimiž se logicky po vstupu do EU roztrhl pytel, a tak se o EU učila nejen Česká republika, ale s transpozicemi evropských předpisů vlastně i já.

V době, kdy jsem začala sloužit druhé funkční období jako starostka Mladých Buků, jsem se zapojila do mezinárodních aktivit Svazu měst a obcí ČR a stala jsem se místopředsedkyní organizace CEMR (Council of European Municipalities and Regions). Velký zlom přišel poté, co jsem byla zvolena poslankyní. Začala jsem intenzivně pracovat ve Výboru pro evropské záležitosti a také jako členka delegace Parlamentního shromáždění OBSE. V červenci 2023 jsem byla mezinárodním společenstvím zvolena předsedkyní Výboru pro lidská práva. Je to pro mě tak trochu návrat ke kořenům, protože mezinárodní právo bylo už od fakulty můj favorit. Práce v takto vysoké funkci pro jednu z největších organizací na světě vás vždy posune mentálně i profesně zase o krok dál. A člověk by se měl celý život učit a neustrnout.

Mou hlavní agendou ve Výboru pro evropské záležitosti je ochrana základních demokratických, právního státu, justiční spolupráce napříč členskými státy a ochrana lidských práv. Není to lehké téma. Snažím se nenechávat si své zkušenosti pro sebe, a tak ráda přispívám i na nejrůznějších lidskoprávních platformách (ODIHR), například vzděláváním mladých političek.

Čím více navštěvuji v rámci kontroly voleb balkánské nebo kavkazské státy, tím více vidím obnaženou křehkost demokracie a vnímám, jak je naprosto nezbytné šířit základní smysl, cíle a myšlenku Evropské unie, jak důležité je přijímat i nepopulární rozhodnutí a donekonečna opakovat a vysvětlovat, jak moc je důležité být součástí evropské rodiny. Jakékoli ústupky od základních principů projektu nazvaného Evropská unie považuji za velké riziko a mám-li se rozhodnout kým vnitřně jsem – pak jsem horalka z Krkonoš a Evropanka.

LUCIE POTŮČKOVÁ

BOJUJEME DOST S RUSKOU PROPAGANDOU?

MARTIN EXNER

Podle průzkumu Medianu pro Radiožurnál si 63 % lidí myslí, že vláda nedostatečně bojuje proti dezinformacím.

Dezinformační vlivové působení Ruska a Číny je problém, který neřešíme dostatečně a při tom má potenciál zničit soudržnost, demokracii, svobodu a prosperitu naší společnosti. Podstatou dezinformace je to, že je to záměrná lež nebo manipulace, jejíž cílem je ovlivnit jednání cílové skupiny, aby se rozhodovala proti svým vlastním zájmům ve prospěch šířitele dezinformace.

Dezinformace mají zasít nedůvěru v systém, ve stát, ve veřejnoprávní média, zničit sebedůvěru a sebevědomí společnosti. Mají šířit strach, nenávisť, frustraci a pasivitu. Ovlivňují rozhodování občanů ve volbách. Míří na odolnost a obranyschopnost státu. Proto by měl být boj s nimi prioritou.

Naše vláda je premiantem v pomoci Ukrajině zbraněmi a municí, ale nedaří se nám dosáhnout koaliční shody na podobném přístupu v boji proti ruské dezinformační ofenzivě. Na papíře máme pěkné strategie a plány, ale nemá to zodpovědný úřad, osobu, termíny, finance, pravomoci. Nemáme koordinovanou a srozumitelnou strategickou komunikaci, což jsou s bojem proti propagandě spojené nádobý. Nemáme žádná koordinovaná opatření proti dezinformacím, řeší se spíše nahodile určité segmenty na jednotlivých ministerstvech.

Za Starosty toto téma řešíme, zřídili jsme a svoláváme skupinu K5 a snažíme se dosáhnout shody na efektivních opatřeních. Strategická komunikace je na dobré cestě, ale na komplexní řešení musíme přesvědčit ODS.

SVĚT JE ČÍM DÁL NEBEZPEČNĚJŠÍ, POTŘEBUJEME AKCESCHOPNĚJŠÍ EU

Před pár měsíci rezonovalo v médiích a na sociálních sítích téma „zrušení veta“. Jak je to s ním doopravdy? Proč se o tom vůbec mluví? A jak se k tomu stavíme jako Starostové? Na Evropu se valí jedna krize za druhou – finanční, migrační, covidová a teď válečná. EU je dokázala ustát mnohem lépe, když postupovala rychle a společně. Nebýt společného nákupu vakcín, došlo by na Česko a možná i některé západoevropské státy o několik měsíců později. Nebýt společného nákupu plynu, dopadla by na nás energetická krize mnohem hůře.

Nezdá se, že by svět začal být opět bezpečnější. Jsme pod neustálým tlakem hybridní války Ruska a Číny, která navíc aktivně plánuje invazi na Taiwan. Hrozí nám další migrační vlny kvůli klimatickým změnám. Může se stát, že tyto krize budou horší než dosud. I proto se v posledních měsících začalo v EU diskutovat o reformě – a rušení veta je asi nejviditelnější otázkou.

Zní to radikálně, ale ve skutečnosti to tak není. Už dnes hlasují národní ministři v Radě EU ve velké většině případů takzvanou „kvalifikovanou většinou“. A tam je Česko „přehlasováno“ jen ve 3 % případů.

Veto zůstává třeba v zahraniční politice, kde zrovna teď potřebujeme jednat rychle a důrazně. Každé zdržení a oslabení sankcí znamená prodloužení války a stojí spoustu ukrajinských životů. A tam nás se svým vetem zdržuje a oslabuje Orbánovské Maďarsko. Proto jsme jako Starostové otevření reformě EU, včetně zrušení veta v některých otázkách, přinejmenším v části zahraniční politiky. Veto ale určité v těch nejcitlivějších oblastech zůstane.

V Evropě nás čeká dlouhá politická diskuze. Vést ji ale musíme ještě z jednoho důvodu – v následujících letech by se EU mohla rozšířit z 27 až na 36 zemí. Více států znamená větší riziko, že někdo bude tvrdohlavě blokovat. A to si nemůžeme dovolit. Na akceschopné EU závisí naše bezpečnost i prosperita.

ADAM TRUNEČKA

MLADÍ LIDÉ V POLITICE JSOU BUDOUCNOST EVROPSKÉ UNIE

NIKOLA TURKOVÁ

Nedávno jsem se na sítích dočetla, že ve 29 letech už nejsem žádná mladice. To ale neplatí pro Evropský parlament. Podle analýzy European Youth Forum se září 2022 se počet poslanců Evropského parlamentu mladších 30 let rovná počtu poslanců se jménem Martin. Je jich přesně 6 ze 705 poslanců. To není ani jedno procento.

Co tedy mohou mladí lidé přinést Evropské unii? Odpověď je jednoduchá, všechno. A nemluvím jen o čerstvých nápadech a energii, ale také o schopnosti vidět svět jinak. V politice na všech úrovních potřebujeme inovace, empatii, odhodlání a odvahu, a to jsou přesně ty vlastnosti, které mladí lidé mají.

Evropská unie je jako starý automobil. Má solidní konstrukci, ale potřebuje novou baterii a občas vyměnit olej. Mladí lidé jsou tou baterií, která dodá potřebnou šťávu. Máme digitální dovednosti a jsme otevření novým technologiím, bez kterých se neobejdeme. Plně si uvědomujeme důsledky klimatických změn, protože v jejich přítomnosti vyrůstáme. Máme motivaci, aby naše planeta byla zdravým místem i pro budoucí generace.

Někteří tvrdí, že nemáme dostatek zkušeností. Já říkám, že zkušenosti jsou důležité, ale ještě důležitější je mít vizi a odhodlání učit se a hledat nová řešení. Svět se mění rychleji než kdykoli předtím a my, mladí, jsme zvyklí na neustálé změny. Jsme generací start-upů, sdílené ekonomiky a globální komunikace. Máme odvahu zpochybňovat staré postupy a hledat nové cesty.

Evropská unie potřebuje mladé politiky, abychom ji udrželi moderní, inkluzivní a udržitelnou. A my potřebujeme vás, starší a zkušenější, abyste nás podporovali a naše vize s námi diskutovali. Pojďte s námi ve volbách 7. a 8. června společně dokázat, že věk je jen číslo a že můžeme přinést skutečnou změnu.

NEJSEM ŽÁDNÝ VÍTAČ, ALE...

– Jaroslav Miko

Přátelé, dostal jsem možnost se vyjádřit k věci, týkající se EU. V mém případě, jelikož jsem zakladatelem občanské iniciativy ČEŠI POMÁHAJÍ, která usilovala o přijetí několika dětí bez doprovodu z řeckých uprchlických táborů a zajížděla také do uprchlických zařízení po celém Balkánu a jelikož nyní téma migrace opět rezonuje kvůli přijaté evropské dohodě o migraci, nebyl výběr mého tématu složitý.

Předně jsem vděčný, že v rámci EU k nějaké společné migrační dohodě vůbec došlo. To samo o sobě je svým způsobem vítězství, neboť téma migrace patří k těm tématům, které ve společnosti a mezi členskými státy budí nejvíce emocí.

V české politické kotlině ale nyní zažívám nepříjemné dějství. Tentokrát to není Miloš Zeman, který veřejnost straší tsunami afrických migrantů do Česka, aby této iracionální obavy mnohých poté sprostě využil v prezidentských volbách, nyní je to tradičně SPD společně s hnutím ANO. Česko rozhodně nepatří k zemím, kam se budou hrnout muslimští a afričtí migranti a žádné přerozdělování, i kdyby bylo povinné, jakože není, nemůže udržet přirozenou potřebu imigrantů, kteří si konkrétní zemi nevybírají dle sociálního systému, ale dle toho, jak silná je v oné zemi jejich diaspora. Víím o čem mluvím, neboť jsem byl sám se svojí rodinou imigrantem v Kanadě.

Co mi nejvíce chybí ve všech těch politických proklamacích je upřímnost směrem k veřejnosti. Je třeba lidem jasně říkat, že žádné ploty, ochrana vnějších hranic EU či posílení Frontexu migraci do EU nezabrání a nezastaví ji. Spousta lidí žije v naivní představě, že stačí postavit vojáky a policisty na evropské pobřeží, tam nelegální migranty zastavit a posílat někam zpět. To je ale utopie.

Nejsem žádný vítač a chápu, jak velký problém nelegální migrace je, a že je třeba jasně rozlišovat mezi ekonomickou nelegální migrací a lidmi s nárokem na mezinárodní ochranu, ale z mého pohledu převažuje bohužel politický diskurz o naivních představách řešení nelegální ekonomické migrace.

Mnohem více by se měla Evropa zaměřit dle mého na integraci přicházejících tak, jak jsem integračním program sám prošel v oné Kanadě, kam přichází statisíce lidí z celého světa ročně. Chybí mi jasná vize o návratovém systému neúspěšných žadatelů o azyl, neboť mnohé státy nemají žádnou motivaci brát své občany zpět, neboť ti lidé z Evropy svým rodinám zasílají dohromady miliard dolarů ročně a z tohoto profitují ekonomiky oněch zemí. Jde o mnohonásobně více peněz, než tyto země získávají od EU formou humanitární pomoci.

Také mi chybí vize, jak vytvořit legální koridory pro lidi s nárokem na mezinárodní ochranu a pro vytípanou ekonomickou migraci. Koneckonců Evropa potřebuje lidi. Stačí se podívat na současný demografický vývoj. Legální koridory omezí nelegální migraci, omezí přísun peněz pro pašeráky, sníží počet utonulých na moři a celou migraci by měla EU mnohem více pod kontrolou. Myslím, že je také si třeba plně uvědomit, že úspěšná integrace imigrantů je proces, kde svoji roli hraje také přístup k migrantům od samotné společnosti. Čím více společnost dává najevo, že oni přicházející jsou špatní a jsou přítěží o to menší šance, že integrace bude úspěšná a ku prospěchu všech.

FANDÍME ČESKÉMU HOKEJI

ČESKO V EVROPĚ – EVROPA V ČESKU

– David Smoljak

Náš vstup do Evropské unie před dvaceti lety provázely oslavy jako po vítězství na světovém šampionátu. Na Střeleckém ostrově vyhrávaly desítky kapel festivalu United Islands a na Staroměstském náměstí tisíce lidí odpočítávaly vteřiny do začátku dne, kdy se staneme plnohodnotnou součástí evropské rodiny. „Dobré ráno v Evropské unii!“ volal tenkrát z pódia premiér Špidla s pusou od ucha kuchu a na obloze zářil ohňostroj. Dodnes si pamatuji ten společný úlevný pocit, že naše cesta z východu na západ byla vítězně dovršena. Teď už jen vstoupit do Schengenu, přijmout Euro a máme hotovo...

Jenže pak se něco zadrhlo. Ono se to tedy zadrhlo už dávno předtím, například když tehdejší prezident Václav Klaus odmítl prozradit, jak vlastně hlasoval v referendu o vstupu do EU. Vzápětí začaly do veřejného prostoru hbitě prosakovat uštěpačné poznámky o přebujelé bruselské byrokracii a mýty o povinně zahnutých banánech a zákazu okurek, žárovek či tradičních zabijaček. I zcela logické požadavky na sjednocení potravinových standardů (např. že máslo musí obsahovat alespoň 80% mléčného tuku) byly označovány za útok na naši suverenitu a najednou se začalo zdát, že není v Čechách a na Moravě důležitější hodnoty, než právo označovat ztužený pokrmový tuk jako „pomazánkové máslo“.

Do Schengenu jsme se ještě dostali, ale úplně se zadrhl náš vstup do eurozóny, který se na začátku zdál být takovou samozřejmostí, že ČNB dokonce zvažovala, zda má ještě tisknout další české bankovky. Odpůrcům v čele s Václavem Klausem se však podařilo vytrvalým věštěním krachu Eura, který už zcela neodvratně klepe na dveře, vyvolat nevídanou míru euroskepse. Proexportně orientovanou ekonomiku, která do EU vyváží zhruba 85 % zboží, byla národní měna extrémně nevýhodná, kvůli transakčním nákladům a potřebě kurzového zajištění přicházíme ročně o desítky miliard korun, ale politická vůle k racionálnímu kroku tváří v tvář průzkumům veřejného mínění chyběla a pořád chybí.

Náš evropský příběh ale pokračuje. Díky skvěle zvládnutému předsednictví a pevnému postoji v případě války Ruska proti Ukrajině, naší schopnosti účinně absorbovat a začlenit stovky tisíc ukrajinských uprchlíků i naší současné muniční iniciativě jsme se v Evropě znovu stali respektovaným partnerem v společenství, které vyznává hodnoty vlády práva a respektu k lidským právům a svobodám.

Teď už jen přijmout to Euro...

DAVID SMOLJAK,
senátor

BEZPEČNOST REGIONU NA PRVNÍM MÍSTĚ

– Miroslav Balatka

Česká republika je jednou z nejbezpečnějších zemí a je v zájmu nás všech, aby tomu tak zůstalo. V mezinárodním srovnání se pohybujeme dlouhodobě v první desítce, za rok 2023 jsme se umístili na 8. příčce žebříčku nejbezpečnějších zemí světa. Je to dáno nejenom naší národní povahou, tradicí nebo atmosférou, ale také dlouhodobým dobrým výkonem Policie ČR a všech složek Integrovaného záchranného systému.

Seznámit se s konkrétní situací v našem regionu, vyslechnout si zkušenosti a nabídnout pomoc přijel nedávno náš senátní Výbor pro zahraničí, obranu a bezpečnost pod vedením předsedy Pavla Fischera. Navštívili jsme společně Sokolov, Mariánské Lázně a Karlovy Vary. Téma bylo jasné – bezpečnost v regionu. Situaci v Policii ČR, kterou v našem kraji trápí dlouhodobě podstaty a nedostatek státních policistů, jsme řešili jak v Karlových Varech s krajským policejním ředitelem plk. Michem Šavrnou, tak také se zástupci Městských policií a státní policie v Sokolově. Specifikem našeho kraje z bezpečnostního pohledu je také velká koncentrace věznic. V našem malém kraji si odpykává trest ve třech velkých věznicích (Ostrov, Kynšperk, Horní Slavkov) přibližně 12 % vězňů z celé ČR. Společně s blízkostí Německa, kam za prací pendluje mnoho lidí a také s tím, že pouze určité procento lidí je schopno a připraveno projít psychologickými testy a pracovat v bezpečnostních složkách. To tvoří velmi složitou situaci pro efektivní nábor lidí k policii a do vězeňské služby. A právě toto specifikum by se mělo odrazit i v možnostech pro zvýhodnění podmínek pro bezpečnostní složky v našem kraji. A o tom jsme také mimo jiné jednali.

Jednání v Mariánských Lázních se starostou Martinem Huračikem se týkalo bezpečnostní situace i v kontextu větší koncentrace válečných uprchlíků z Ukrajiny, kteří tam tvoří, i díky možnosti zaměstnání v lázeňství, přibližně 10 % obyvatel města. Česká republika si dokázala obdivuhodně dobře poradit celkově s více než půl milionem lidí prchajících před válkou, ale na bezpečnost v ČR ani v Mariánských Lázních se to nijak výrazněji neprojevovalo. Vyslechli jsme si také problémy se zajištěním školní docházky pro ukrajinské děti. To městu přináší vyšší náklady, na které částečně přispívá i rozpočet kraje. Mluvili jsme otevřeně i o dalších tématech tohoto krásného lázeňského města přímo v terénu.

Rád bych také zmínil další dva unikáty našeho kraje. Týkají se hasičů a IZS. Prvním unikátem je Svět záchranářů, což je jediné centrum v ČR, které nabízí nejen školám jedinečné zážitkové vzdělávací programy v oblasti prevence celé škály záchranného

MIROSLAV BALATKA,
senátor (vlevo)

systému. Od hasičů, zdravotnické záchranné služby, přes policii, silniční bezpečnost, železniční bezpečnost, až po mimořádné události. A další oblasti centrum chystá. Je o ně obrovský zájem, kalendář mají plný na více než rok dopředu. Toto centrum také obdivovaly návštěvy z dalších evropských států. A tím druhým našim unikátem, tentokrát čistě hasičským, je dronové vozidlo, které je jediné v ČR a které provozují u nás v kraji. Pomáhá u velkých požárů, jako byl například loni na Tisové nebo v roce 2022 v Českosaském Švýcarsku. Používají ho také při zásazích Horské služby a bylo použito i v roce 2021 při odstraňování škod po tornádu na Moravě. Jsem moc rád, že jsem mohl také tyto dva unikáty našeho kraje ukázat ostatním senátorům a členům výboru. Bezpečnost je prostě velké a velmi důležité téma. Současná doba nepatří mezi ty neklidnější za poslední dekady. Zejména v mezinárodním kontextu, který má ale vliv i na naši bezpečnostní situaci. Proto je potřeba se mu náležitě věnovat.

BEZPEČNOST JE PROSTĚ VELKÉ A VELMI DŮLEŽITÉ TÉMA. SOUČASNÁ DOBA NEPATŘÍ MEZI TY NEJKLIDNĚJŠÍ ZA POSLEDNÍ DEKÁDY.

NEBOJÍME SE ODPOVÍDAT NA AKTUÁLNÍ TÉMATA – Lukáš Vlček

PROČ SPOLEČENSTVÍ OBCÍ? ODPOVĚĎELI JSME NA ONLINE STREAMU

Spolu s ministrem vnitra Vítem Rakušanem a předsedou Asociace dobrovolných svazků obcí Viktorom Liškou jsme pro starostky a starosty uspořádali další možnost diskutovat institut společenství obcí, který se nám podařilo prosadit. Tentokrát formou [online streamu](#).

Když pominu, že český systém samosprávy je podle řady politologů rodinným stříbrem české zastupitelské demokracie a že násilné slučování za nás nepřichází v úvahu, v podstatě jediné, na čem se dá slučováním ušetřit, jsou stejně odměny zastupitelům obcí.

Kdybychom obce posluchovali, neodpadnou nám náklady na jejich správu a údržbu. A co se těch odměn týče, na malých obcích velmi často zastupitelé nechodí jen zvedat ruce, ale reálně sami dělají práci, která má určitou ekonomickou hodnotu.

Konkrétní příklad za všechny z Vysočiny: můj kolega Pavel Hájek jako neuvolněný starosta obce Těchobuz prováděl zimní údržbu, staral se o lesy (protože v tom má odbornost) nebo dělal například projektovou přípravu. Jsou starostové, co pečují o obecní zeleň a podobně.

Mnozí to prostě berou jako své poslání a mají motivaci pro lepší život ve své obci pracovat. Práce, kterou pro svou komunitu odvádí, by se ve větších sídelních celcích třeba i outsourcovala za daleko vyšší náklady.

Lukáš Vlček, Vít Rakušan a Viktor Liška

Podle mé zkušenosti (a doporučil nám to i NERV) je cestou k provozním úsporám a koordinovanému rozvoji regionů spolupráce obcí, kterou teď ve spolupráci s vnitrem zavádíme – přináší i tzv. létajícího úředníka – obce mohou sdílet personální kapacity mezi sebou. Ale těch změn vedoucích k úsporám je daleko víc.

Kdo nevěří, zvu ho k nám na Pacovsko, kde fungování rád názorně ukážu. Stačí napsat a najdeme termín. A ke společenství obcí plánujeme s kolegy větší akci na září, o všem vám včas dáme vědět.

ZNEUŽÍT JADERNOU ENERGETIKU JE V BYTOSTNÉM NEZÁJMU RUSKA, UVEDLA DRÁBOVÁ NA KONFERENCI O BEZPEČNOSTI VE SVĚTĚ

Nehoda není náhoda aneb Bezpečnostní hrozby v současném světě. Tak se jmenovala odborná debata, kterou v pražské Next Zone uspořádali předseda sněmovny Stálé komise pro hybridní hrozby Lukáš Vlček s místopředsedou Martinem Exnerem ve spolupráci s Institutem moderní politiky iSTAR a Centrem pro informovanou společnost.

V úvodním panelu vystoupili ministři Jozef Síkela a Martin Dvořák, otázky padaly především na naši soběstačnost a energetickou bezpečnost. „Naše závislost na Rusku před válkou na Ukrajině byla ultimativní – 99 % plynu, 100 % jaderného paliva a více než 60 % ropy k nám proudilo z Ruska,“ připomněl ministr průmyslu a obchodu Síkela.

„Teď máme připraveno řešení pro ropy, a jsem přesvědčen, že už od příštího roku začnou dovozy z Ruska klesat. Máme připraveno řešení na jaderné palivo, sehnali jsme na dodávky dva spolehlivé a renomované partnery z demokratických zemí. A pokud jde o plyn, v minulém roce už jsme dokázali, že bez ruského plynu dokážeme fungovat,“ zrekapituloval Jozef Síkela práci svého týmu na ministerstvu.

„Konečně jsme se jako Evropa probudili, my – bývalé komunistické země – můžeme říkat: my jsme vám to říkali a vy jste nám nevěřili,“ zareagoval k situaci po vpadu ruských vojsk na Ukrajinu a spoléhání se na levné dodávky z Ruské federace ministr pro evropské záležitosti Martin Dvořák.

„A mám trochu pocit, že nás to ještě znovu čeká s Čínou,“ varoval Dvořák na spoléhání se na levné dodávky z východoasijského státu.

První otázka na předsedkyni Státního úřadu pro jadernou bezpečnost Danu Drábovou se týkala možného ruského útoku na jaderné elektrárny.

„Zneužití jadernou energetiku je v bytostném nezájmu Ruska to udělat z jednoduchého důvodu. Jakákoliv událost na jaderné elektrárně kdekoli na světě, včetně Ukrajiny, další rozvoj jaderné energetiky zabije. Prostě další havárie nebo jaderný incident si jaderný průmysl kdekoli na světě nemůže dovolit. A Rusové mají velké zájmy v zemích globálního Jihu na tom, aby se jaderné elektrárny stavěly,“ uklidnila Dana Drábová s tím, že pokud by se přeci jen měl nějaký incident na ukrajinských jaderných elektrárnách stát, nebude to nejspíše úmyslně.

Celý záznam debaty je dostupný na [Facebooku poslance Lukáše Vlčka](#) nebo v podcastových aplikacích [Spotify](#) a Apple [Podcasts](#).

POZOROVATELSKÁ MISE V ÁZERBÁJDŽÁNU

– Lucie Potůčková

7. února 2024 se konaly prezidentské volby v Ázerbájdžánu a jelikož mám tu čest už 2 roky pracovat jako člen delegace OBSE PS a byla jsem mezinárodním společenstvím zvolena předsedkyní lidskoprávního výboru této velké organizace, je součástí mé práce se také podílet na pozorovatelských misích.

Prezident Ilham Alyiev, který vládne v zemi už 20 let po svém otci – národním hrdinovi Heyderu Alyievovi (vysokém důstojníkovi KGB v Ázerbájdžánském SSR), naznal, že poté, co dobyl zpět Náhorní Karabach (dnes už jen Karabach) a zajistil celistvost země, stal se pro své poddané hrdinou a jelikož se mu to, takřkajíc, hodilo do krámu, vyhlásil předčasné prezidentské volby. Ostatně kdy taky jindy. Cílem nebylo pouze vyhrát. Cílem bylo drtivě zvítězit minimálně s 90 % a při převelické účasti voličů. A jak řekl, tak i učinil.

Pokud jde o samotné hlavní město Baku – zde je třeba přiznat, že vykešovaná ropa se tu proměňuje v architektonicky smělé a někdy opravdu skvostné budovy, že celý downtown jako by každý den několikrát projížděl robotický vysavač – tak moc je vycištěné a neuvěřitelně (trochu až patologicky) čisté, že lidé jsou tu krásní, západně vystajlovaní a vše je dokonalé jako kulisy do soap opery. Stát investoval nejen do architektury, ale také do infrastruktury. Česká republika tu má výtečné jméno – u některý chlapíků už z dob, kdy nás přijeli okupovat jako vojáci Varšavské smlouvy a pořád na to vzpomínají s jistou dávkou romantické nostalgie.

Z výše uvedeného plyne, že pro běžného turistu je to tu opravdu cestovatelský eden. Země je krásná, neskutečně rozmanitá, naprosto bezpečná a lidé jsou srdeční, pohostinní a přátelští. Ovšem nakouknout pod pokličku se úplně nedoporučuje. Když ji lehce odklopíte, vyskočí na vás trade name „Pasha“ – Pasha reality, Pasha turistická kancelář a tak dále. Pasha holding je korporát, který vlastní a ovládá rodina Pashayevů, do níž patří i viceprezidentka – a tou není nikdo jiný než prezidentova ctná choť a První dáma Mehriban Aliyeva. Krásná to žena. Synonymum perfekce. Chcete-li se dostat na vrchol politické pyramidy – musíte prokázat loajalitu a projít si celým syndikátem pěkně od píky. Ázerbájdžán je prostě takový jeden velký rodinný podnik, což ovšem není v této části světa nic šokujícího a netřeba se nad tím pozastavovat ani ohrovnovat nos. Můžeme maximálně lehce pozvednout obočí, což je v momentální energetické situaci maximum, jímž můžeme vyjádřit své znepokojení nad nepotismem.

Ale zpět k volbám. Nebudu zacházet do detailů. Celodenní pozorovatelská šichta začala v 7.50 kontrolou zapečetěných volebních schránek, volebních materiálů atd. V osm ráno se za zpěvu národní hymny, kterou odezpívala celá okrsková volební komise s rukou na srdci (mimochodem to je vždy moc hezký moment voleb), otevřely volební místnosti. Po celém Ázerbájdžánu se k urnám nahrnuly bez přehánění davy. Inu což, to známe i od nás z vesnic, kdy největší volební účast zaznamenávají komise

hned na začátku, když nedočkaví senioři postávají u dveří obecních úřadů a vyčkávací čas využívají k drbům, pokecu a výměně politických doporučení a stížností. To je tak nějak globální klišé. Ovšem v Ázerbájdžánu doznal tento výjev nastoupeného a seřazeného elektorátu před volebními místnostmi mnohdy až děsivých rozměrů, ze kterého se našinci ze středoevropské kotlinky ježí chlupy na celém těle.

Občas jsme zaznamenali drobné nedostatky při označování palce u ruky fosforovým sprejem, jehož aplikace má vyloučit, aby volič nemohl volit dvakrát. Prostě to paní v komisi občas střikla místo levého na pravý palec, no co no. To jsme ovšem ještě naivně netušili, že tento „drobný nedostatek“ se bude jako vzorec objevovat u mnoha pozorovatelů opakovaně. Kdybychom ukončili svou misi po kontrole 11 místností v terénu, mohli bychom si říct – no páni, paráda, vše perfektně zvládnuté, příjemné, dokonale zorganizovaná mašinérie. To by ovšem člověk nesměl tak nějak zůstat s přáteli navečer a setrvat na volební párty až do zavíračky – tedy po zavírání volebních místností a na počítání volebních výsledků. Teprve tehdy naplno vyhrězne kavkazská realita. Mají tu poměrně robustní volební kodex, to ano. Kdo by se ovšem trápil s jeho dodržováním. Lístky z volebních schránek se prostě sešypou na hromadu, nekontrolují se s počtem voličů na volebním seznamu, takže vlastně nikdo netuší, zda zcela náhodou nebylo do bedny vhozeno víc hlasů, než je voličů v okrsku.

Závěrem mi nezbyvá než se podívat, k čemu byla tato konkrétní fraška označovaná za volby vlastně dobrá. Alyiev by drtivě vyhrál tak či onak. Možná jen ne s výsledkem 92 %. A tak je pár zkušeností, které si zase z této jinak nádherné země odnáším:

- 1) Demokracii opravdu nejde implantovat jako dárcovský orgán do všech zemí – prostě se nechytne a skomírá a nehodí se všude.
- 2) Lidé mohou v nevědomosti žít šťastně a spokojeně a svého vůdce skutečně milovat až do bezvědomí.
- 3) Pokud autokrat nebude škrt, a kromě obohacování své širší rodiny dostatečně rozprostře nastrádané bohatství nejen do hlavního města, ale i do okrajových částí své země, může mu to dost dlouho fungovat stejně jako jeho dobře promazané kozlíkové čerpadlo na ropu.
- 4) Autokrat by měl přiznat, že prostě vybudoval autokracii založenou na rodinných vazbách a nepředstírat volby – je to zbytečná falešná hra vůči západnímu světu a vyhozené peníze.
- 5) Těžko kázat o demokracii a lidských právech státu, od kterého kupujete více než třetinu své spotřeby ropy.

Z Komory aneb Jak žijeme ve Sněmovně

Ondřej Lochman:

Brána do Českého ráje otevřena. Vrch Horka bývala tradičním místem vycházek Hradišťáků do poloviny 80. let, kdy krajinu kolem města neúprosně rozdělila dálnice. Po letech ztracené naděje se nám konečně podařilo tuto pomyslnou bránu do Českého ráje znovu obnovit. ❤️

👉 [Facebook](#)

Michaela Opltová:

[DEKApro](#) je u konce a já moc děkuji svým kolegům v Poslanecké sněmovně, kteří ho podporovali. Ráda dělám práci, která mi dává smysl a tento projekt ho rozhodně měl. ❤️

👉 [Instagram](#)

Josef Flek:

Letecká základna Náměšť nad Oslavou ✈️

Včera jsem spojil zábavu s prací a vyrazil jsem na den otevřených dveří letiště Náměšť. Počasí až na silný vítr vyšlo skvěle, a stejně tak se podařilo vystoupení našich pilotů. 🛩️ Armáda ČR má skutečně co nabídnout.

👉 [Facebook](#)

Michaela Šebelová:

17. 5. je mezinárodní den proti homofobii, bifobii a transfobii.

Stále se bohužel mnozí spoluobčané necítí, že jsou rovni a mají stejná práva. Zkusme se podívat na svět duhovými brýlemi. Osobní zkušenost je nepřenositelná, otevírá oči. Vcítme se všichni do pocitů LGBTQ+ lidí a respektujme.

👉 [Instagram](#)

MLADÍ STAROSTOVÉ Z JIHOMORAVSKÉHO KRAJE NA ZKUŠENOU V KYJOVĚ

– Martin Vérteši

Krásné počasí v sobotu 13. dubna jsme využili k celodennímu výletu na úpatí Chřibů a k návštěvě královského města Kyjov. Kromě jihomoravských členů se připojili i členové z Moravskoslezského, Olomouckého a Jihočeského kraje a spolu se třemi nečleny jsme se tak sešli v krásném počtu 15 lidí.

Většina účastníků výletu vyrazila brzy ráno vlakem z Brna. V Bohuslavicích u Kyjova pak čekal zbytek výpravy a náš čtyřnohý doprovod, fenka Ginny. O půl desáté jsme vyrazili ostrým tempem do kopce, vstříc Kameňácké myslivně. Zanícené debaty občas protnul výklad kyjovského místostarosty a našeho krajského místopředsedy Dana Čmelíka o okolních úkazech či chystaných projektech města.

S mezizastávkou u lesní studánky jsme s velkým předstihem dorazili k myslivně, kde tak bylo dost času na obdivování místní zvěřiny. V poledne se k nám na oběd připojil i kyjovský starosta a krajský náměstek František Lukl a debatoval s námi o problémech kraje.

S plnými bříšky jsme se přesunuli na kyjovskou radnici, kde jsme vyslechli prezentaci Dana Čmelíka o úspěšných městských projektech a o plánech do budoucna. Po exkurzi po radniční budově a vyslechnutí mnoha historek z běžného místostarostenského života jsme se přesunuli do nedalekého Aqua v parku, nedávno vybudovaného moderního aquacentra.

V doprovodu vedoucího údržby jsme si prošli celou technologii, která zajišťuje provoz bazénů a na závěr si ještě na venkovním hřišti stříhli partičku volejbalu. Blížil se pomalu večer, takže

jsem zamířili do pivovarské hospody, kde jsme u piva a dobrého jídla strávili další skoro dvě hodiny debatováním a plánováním. Jako poslední účastník akce se k nám připojil předseda mSTANu Tomáš Pavelka, který pak s některými z nás ještě zavítal do bazénu a sauny.

Z výletu jsme si kromě skvělých vpravdě letních zážitků přivezli také přihlášky tří nováčků, kteří jsou nyní už našimi plnohodnotnými členy. Tak na viděnou na krajském sněmu a v létě pod stanem!

DEN S MSTANEM NEJEN O EU NA MINISTERSTVU PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Tomáš Pavelka

Měsíc před evropskými volbami se vydala skupina Mladých starostů a nezávislých v rámci akce Den s mSTAN na Ministerstvo pro místní rozvoj. Mladé ze všech koutů Česka přivítal Radim Sršeň, náměstek ministra, který seznámil se širokou agendou MMR ČR, od evropských i národních dotací, přes veřejné zakázky, stavebnictví, územní plánování, bydlení až po pohřebnictví a samotný rozvoj regionů, měst a obcí. Prohlídku historických budov na staroměstském náměstí v Praze doplnila debata v zasedací místnosti s kandidáty do Evropského parlamentu – Radimem Sršněm, číslem 4 na evropské kandidátce, a Adamem Trunečkou, kandidátem za mSTAN s číslem 7. Účastníky zajímal nejen životní příběh obou debatujících, ale především témata, se kterými do voleb jdou. Závěrem oba zavzpomínali, co dělali před 20 lety, když Česká republika vstupovala do evropské rodiny států. Debata pokračovala neformálně i s dalšími kandidáty Pavlem Linzerem, Adrianou Chochelovou a Janem Książkiewiczem ve Skautském institutu. Základ pro fungující tým je jeho erudice a setkávání se, to se daří naplňovat díky spolupráci se Starosty a dalšími přínosnými osobnostmi nejen pro mladou generaci!

VYSOKORYCHLOSTNÍ ŽELEZNICE V OLOMOUCKÉM KRAJI

– Marek Dohnal

Jedním z prvních krajů, kde se již pracuje na výstavbě vysokorychlostní železnice, tzv. VRT, je Olomoucký kraj.

Připravovaná stavba takřka 65 kilometrů vysokorychlostní trati s označením Moravská brána, vedoucí z Prosenic u Přerova přes Hranice do Ostravy, nyní prochází podrobným posouzením vlivu na životní prostředí.

Vzhledem k tomu, že v jižní části naší obce Klokočí povede VRT jen několik desítek metrů od rodinných domů, je příprava stavby v obci žhavé téma. Při obou veřejných projednáváních byla hojná účast, lidé se nás často ptají, jak projekt pokračuje, zda máme nějaké nové informace. Je pochopitelné, že lidé žijící v bezprostřední blízkosti připravované trati mají obavy, jaké negativní vlivy jim to přinese.

Jako starosta obce oceňuji otevřenou komunikaci ze strany Správy železnic a projekční kanceláře AFRY, kdy obec i občané jsou bráni jako rovnocenní partneři a je jim nasloucháno. To rozhodně při přípravě takto významných a velkých staveb není bohužel zcela běžné. Projektanti po řadě konstruktivních

jednáních s vedením obce přistoupili s pečlivostí a zodpovědností k hledání optimálního technického řešení a umístění této významné stavby v okolí naší obce. Díky tomu jsme se od původního 20 metrů vysokého betonového „monstra“ dostali k trati umístěné na náspu, k trati s velkou šancí dobře splynout se stávající krajinou a co nejméně obtěžovat obyvatele obce Klokočí a celého regionu Moravské brány.

Dle mého názoru VRT zásadně změní veřejnou železniční dopravu. Výrazně zkrátí časy přepravy na delší vzdálenosti, přiblíží nás ekonomickým centrům jako je Brno či Praha. Jsem přesvědčen, že nám to pomůže zastavit vyliďňování některých regionů. Dalším přínosem je jistě i to, že se uvolní přetížené stávající tratě pro regionální osobní dopravu a nákladní přepravu. Řekl bych, že až se zprovozněním VRT u nás železnice vstoupí do 21. století.

STARÁME SE

SLEDUJTE NAŠI ČINNOST NA
WWW.STARAME.SE

KRATOM A HHC UŽ SI DĚTI NEKOUPI

„Konečně Sněmovnou prošel zákon o návykových látkách, který bude schopný reagovat na nové nástrahy – jako je kratom nebo HHC. V momentě, kdy se objeví nová látka a my nevíme, co může způsobit, budeme mít až dva roky na vyhodnocení její škodlivosti. Do té doby nebude možné takovou látku uvádět na trh,” napsal poslanec Josef Flek.

Novela zákona umožní pružněji reagovat na rychle se měnící drogovou scénu a zajistit, že nebezpečné látky nebudou volně dostupné, dokud nebudou řádně prozkoumány. Dále zákon zřizuje seznam psychoaktivních látek. U nich bude platit zákaz prodeje dětem, včetně volného prodeje v automatech. Schválení tohoto zákona představuje významný krok směrem k lepší regulaci a kontrole nových návykových látek, čímž se zvyšuje bezpečnost občanů a udržuje se flexibilita v legislativním procesu.

VĚTŠÍ FINANČNÍ JISTOTA = VĚTŠÍ NEZÁVISLOST

POSILUJEME
VEŘEJNOPRÁVNÍ MÉDIA

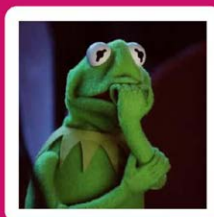

STAROSTOVÉ STARÁME SE
O LIDI

STAROSTOVÉ STARÁME SE
O LIDI

Kontaktujte nás! www.starostove.cz facebook.com/starostove

94 % DEVÁŤÁKŮ USPĚLO UŽ V 1. KOLE PŘIJÍMAČEK

PŘIJÍMAČKY
S PAPIROVÝMI
PŘIHLÁŠKAMI
A ZÁPISOVÝMI LÍSTKY

PŘIJÍMAČKY
POTÉ, CO
MIKULÁŠ BEK
ZAVEDL DIGITALIZACI
CELÉHO PROCESU

STAROSTOVÉ STARÁME SE
O LIDI

JE V NICH 400 TISÍC ČECHŮ

DLUHOVÉ PASTI

INSOLVENČNÍ ZÁKON
POMŮŽE NEJEN DLUŽNÍKŮM,
ALE I CELÉ SPOLEČNOSTI

STAROSTOVÉ STARÁME SE
O LIDI